

เทศน์เช้า วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถ้าไม่มีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยทั่วไปก็ยังคงคล้ำก้นไปอยู่นะ คุณติ คุณเขาเผยแผ่ธรรมะๆ กัน เกจิอาจารย์ต่างๆ พวกกลุ่มพวกนี้หลง พวกนี้ไปประสาเขา นี่ประสาเขาเนะ คำว่า “ประสาเขา” ถือขลังๆ แล้วเวลามันทุกข์มันขังอยู่ในหัวใจ ทุกข์ไม่มีใครดูแลมัน ทุกข์นี้ไม่มีใครเข้าใจเนะ ทุกข์ อริยสัจจิ่ง สัจจะความจริง แต่ไปถือขลังกัน ไปหาของที่ฟุ้งข้างนอก มันไม่หาของที่ฟุ้งข้างใน

เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอกว่าพระพุทธรูปบั้งธรรม พระไตรปิฎกบั้งธรรม มันบั้งเพราะเราศึกษา เราคิดว่าเราเข้าใจ เราคิดว่าเราเข้าใจ คนเราเกิดจากเวรจากกรรมนะ เวลาคนพิการเขาพิการทางร่างกาย แล้วเราไม่เห็นคนพิการทางจิตใจ ทางการรักษา ทางการแพทย์เขามีโรงพยาบาลรักษารักษาคนป่วยทางร่างกาย แล้วเขามีโรงพยาบาลรักษาคนป่วยทางจิตใจด้วย เวลาคนป่วยทางจิตใจ คนที่ขาดสติเขาส่งโรงพยาบาลบ้านนั้นนะ นี่มีกายกับใจๆ

แต่ถ้าคนนะ ร่างกายเขาพิการของเขา คนเราเกิดจากเวรจากกรรม ถ้าเขาพิการของเขา แต่จิตใจของเขาเข้มแข็ง มีคนพิการหลายคนมากที่เขาเอามาเป็นแรงบันดาลใจให้คนทุกข์คนยาก เขาคนพิการขนาดนั้นเขายังสู้ชีวิตของเขาขนาดนั้น เขามีความสุขของเขา เขามีความยิ้มแย้มแจ่มใสของเขา เขารักษาชีวิตของเขา เพราะอะไรล่ะ เพราะหัวใจของเขาเข้มแข็ง หัวใจเขามีคุณธรรม คุณธรรมคืออะไรล่ะ? คุณธรรมคือมันไม่น้อยเนื้อต่ำใจ มันไม่ให้กิเลสครอบงำหัวใจมันไปไง

เวลาคนพิการ เห็นใหม่ เราร่างกาย ๓๒ เราไม่ได้พิการอะไรเลย ดีโพยดีพาย มีทุกข์มียาก คนพิการมันยังดำรงชีวิตของมันได้ มันยังทำประสบความสำเร็จในชีวิต ทำไมเขาทำได้ล่ะ เขาทำได้เพราะเขาเข้มแข็ง เขามีสติมีปัญญาของเขา เขาพยายามขวนขวายของเขา เขาฝึกฝนของเขา เขาทำของเขาได้ แต่ของเราร่างกายอาการ ๓๒ ครบหมดเลย แต่หัวใจมันอ่อนแอ

เวลาพ่อแม่เลี้ยงลูก ถ้าเลี้ยงลูก ลูกมันคือ ลูกมันเห็นแก่ตัว ลูกมันเอาแต่ได้ จิตใจเขาอ่อนค้อย จิตใจของเขาไม่มีสติ ไม่มีอำนาจวาสนา แล้วคิดดูสิ กว่าจะโน้มน้าว กว่าจะดูแล เห็นไหม ฉะนั้น เวลาทางโลกเขาถึงบอกว่าวันนี้ได้กอดลูกหรือยัง ได้กอดลูกให้มีความอบอุ่นหรือยัง ให้กอดมัน ให้มีความเข้าใจกัน เพราะเวลาคุยกับมัน มันจะฟังเราบ้างไร เวลาคุยกับมันจะคุยกันรู้เรื่องไหม แต่ถ้าไม่คุยกับมัน มันคุยกันไม่รู้เรื่อง มันคุยกันไม่รู้เรื่อง

ฉะนั้น เวลาเราเกิดมา บริษัท ๔ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ภิกษุบวชมาเพราะเห็นภัยในวัฏสงสาร เกิดมาเวียนว่ายตายเกิด ภิกษุบวชมาก็เพื่อจะประพฤติปฏิบัติ ภิกษุณีก็บวชมาเพื่อจะพ้นจากทุกข์ อุบาสก-อุบาสิกาที่มีความจำเป็นในการดำรงชีวิต ยังมีความจำเป็นกับทางโลก เราก็ขวนขวายของเรา เราทำของเรา ถ้ามีโอกาสมาน้อยแค่ไหนเราก็ทำของเราขนาดนั้น

เวลาภิกษุบวชมา เห็นภัยในวัฏสงสารถึงบวชมา แล้วบวชมา เราจะมาเป็นนักรบ รบกับใครล่ะ? ก็รบกับหัวใจของตัวเองไง มันก็เกียจ มันก็ง่าย มันไม่เอาไหน แล้วพ่อแม่เอาไหนมันก็ว่าเลย “ของนั้นก็เล็กน้อย ของนี้ก็เล็กน้อย อู๊ย! ทุกขนิยม เป็นอัตตกิลมถานุโยค ทำอะไรลำบากไปหมดเลย”

แต่ถ้าเวลาครูบาอาจารย์ของเราเนะ เวลาครูบาอาจารย์ท่านธุดงค์สมัยท่าน ไปอยู่บนเขาเนะ เวลาจะมีน้ำใช้ ท่านต้องลงจากเขามาตักน้ำ แล้วก็ตัดกระบอกไม้ไผ่เอาน้ำนั้นขึ้นไปเพื่อดำรงชีวิตของท่านด้วย ท่านไม่เห็นตีโพยตีพายอะไรเลย เพราะอะไร เพราะเราเลือกเอง

เวลาหลวงตาท่านออกไปธุดงค์ท่านบอกว่าเลือกบ้านน้อยๆ ๒ บ้าน ๓ บ้านก็พอ พอให้เขาใส่บาตรพอดำรงชีวิตท่านก็พอ ถ้าบ้านมันมากขึ้นไปเขาจะมากวน เขาเอื้ออาทรไร ขาดอะไรขาดเทียนไหม ขาดน้ำไหม โอ๊ย! ขาดน้ำปานะหรือเปล่า เขาเอื้ออาทร เขาเป็นห่วงเป็นใย แต่พระมันเป็นกังวล มันเป็นการคลุกคลี เราไม่ต้องการอย่างนั้น เราต้องการสติ เราต้องการสมาธิ เราต้องการปัญญา

ที่เรามาทำกันอยู่นี้เพราะใจมันพิการ ใจมันทรงตัวเองไม่ได้ บิณฑบาตมาก็เลี้ยงชีพเท่านั้นแหละ ดำรงชีวิตนี้ไว้เท่านั้น ดำรงชีวิตไว้เพื่อประพฤติปฏิบัติ วันคืนล่วงไปๆ มันจะตายอยู่แล้ว คนเราอายุมันศาลานมาตลอด แล้วมันจะมานอนใจอยู่กับอะไรล่ะ มันจะมานอนใจกับการอยู่การกิน เห็นไหม

เวลาครูบาอาจารย์ท่านมาเยี่ยม นะ “เอาไว้นอนใช่ไหม” เรื่องนอนนี้ท่านรังเกียจมาก “เอาไว้นอนใช่ไหม”

ท่านมาโพธารามไง ยังไม่มีอะไรเลย วัดยังไม่มีอะไรเลยนะ เราก็สั่งของ ท่านถาม “ทำอะไรนะ”

“ทำร้าน”

“เอาไว้นอนหรือ”

“ก็มันไม่มีสักหลังเลย”

“เอาไว้นอนหรือ เอาไว้นอน”

ท่านยังใส่ขนาดนั้นเลย เพราะอะไร เพราะเราไปเห็นสิ่งนี้เป็นความจำเป็นไง พอสิ่งนี้เป็นความจำเป็น เรื่องอื่นมันก็ด้อยหมดใจ แต่ถ้าจิตใจเรามั่นคงนะ การอยู่การกินก็เท่านั้นแหละ การอยู่การกิน เพราะไม่กินมันก็ตาย มันก็ต้องรักษาชีวิตไว้ มันไม่ใช่โง่งนี่ บอกอดอาหารๆ อดอาหารให้มันตายหรือ

เขาอดอาหารไว้ให้ธาตุชั้นมันเบา พอมันเบาขึ้นมา จิตใจมันไม่มีอะไรไปครอบงำมันมาก เราจะภาวนาได้ง่ายขึ้น คำว่า “ง่ายขึ้น” นี้ภาวนายากลำบากขนาดไหน แล้วถ้าธาตุชั้นมันไม่ทับ ความไม่ทับ เห็นไหม คุณิ ของที่มันซ่อนไว้ ที่มันซ่อนเร้นไว้ เราหาที่ไม่เจอ ของที่มันวางไว้ เราเดินก็ไม่เจอใช่ไหม จิตใจที่ธาตุชั้นมันทับหัวใจไว้มันก็ไม่เจอใช่ไหม พุทโธขนาดไหนก็หาไม่ได้ พลิกฟ้าคิดว่าเดินก็ไม่เจอสักทีหัวใจนี้

เราพอดำรงชีวิตเท่านั้นแหละให้ธาตุชั้นมันไม่ทับจิต มันวางอยู่นั่นนะ เดินไปหยิบมันสิ พุทโธๆๆ เดินเข้าไปหามัน เดินเข้าไปชนกับมันนั่นนะ มันรอเราอยู่นั่นนะ หัวใจไม่มีหรือหัวใจคนไม่มีใช่ไหม หัวใจมีกันทุกคน แต่ทำไมหามันไม่เจอ แล้วถ้าหาไม่เจอมันก็พิจารณา ภาวนาใจตัวเองไม่ได้ไง ถ้าพิจารณาใจตัวเองไม่ได้ แล้วก็โทษปีโทษกลองนะ “ภาวนาแล้วก็ไม่ได้อะไร” โทษเขาไปหมดเลย โทษคนอื่นไปทั้งนั้นเลย

จะโทษใครก็แล้วแต่ จะโทษใครหรือไม่โทษใครก็แล้วแต่ ก็บารมีเรามีแค่นี้ จะโทษใครหรือไม่โทษใคร เราเกิดมาเสวยภพเสวยชาติ เราเป็นมนุษย์อย่างนี้ สังคมก็เป็นสังคมของเขา

เรื่องก็เรื่องของเขา เราก็รักษาหัวใจของเรา เพราะเรามาเพื่อจะค้นคว้าหัวใจของเรา เรามาเพื่อผลประโยชน์ของเรา เรามาเพื่อบุญกุศลของเรา เรามาเพื่อภาวณาของเรา เรามาเพื่อมรรคผลของเรา เรามาเพื่อศีล สมาธิของเรา เราไม่ได้มาเพื่อใครเลย เราไม่มาเพื่อใครแต่เรามาอาศัย เห็นไหม คุณติ อาศัยครูบาอาจารย์ อาศัยเป็นที่พึ่งอาศัย “พ่อแม่ครูอาจารย์” อาศัยท่าน อาศัยท่านเพราะว่าถ้าเราจะทำเองมันก็ทำไม่ได้ ถ้าทำเองก็ทำไม่เป็น ถ้าทำเองก็ไม่แน่ใจ เพราะอวิชชาเวลามันคิดๆ มันก้าวเดินไม่เป็นเลยละ

แต่พอคนมาศึกษานะ เห็นไหม ก็เลสบังเงา อาศัยธรรมะ อาศัยอ้างธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่าเรารู้เราเห็น มันยิ่งแล้วเข้าไปใหญ่เลย ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด สมาธิตัวหนึ่งก็ยังไม่รู้จัก แล้วปัญญาๆ ปัญญาที่บอกว่า “กูสมองเยอะขนาดนี้ คิดได้หมด เก่งขนาดนี้ทำไมไม่มีปัญญา”

แล้วมีปัญหาทำไมไม่เห็นสมาธิของตัวเอง ถ้ามันมีปัญหายังไม่เข้าถึงหัวใจของตัวเอง เห็นไหม ของที่วางอยู่กลางหัวอก ถ้ามันยังไม่เจอของมัน มันจะเอาปัญญาอะไร ปัญญาที่รู้จักตัวเองมันยังหาไม่ได้ ปัญญาที่รู้จักตัวเองยังไม่รู้ แล้วมันจะมีปัญญาอะไร ปัญญาอย่างนั้นเป็นปัญญากิเลสพาใช้ ก็เลสอวิชชาคือความไม่รู้ ศึกษาธรรมะก็ศึกษาด้วยความไม่รู้ ไม่รู้จริงๆ มันจะรู้อะไร

แต่ถ้ามันค้นคว้านะ เราพุทธโฑๆ วางไว้ก่อน ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าศึกษามา ต้องศึกษา ศึกษาเพื่อความผ่อนคลาย ศึกษาเพื่อความลงใจ เพราะคนเราไม่ลงใจ ทำอะไรด้วยความไม่ลงใจมันละล้าละลังใช่ไหม เราศึกษาให้ลงใจ พอลงใจแล้ววางไว้ นี่เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นลิขสิทธิ์ เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่เคยเรียกร้องค่าลิขสิทธิ์กับใครทั้งสิ้นเลย เพราะปรารถนามารื้อสัตว์ชนสัตว์ เพราะภูมิปัญญาอย่างนี้ ถ้าคนทำขึ้นมาได้จริงมันจะรื้อหัวใจดวงนั้น ดวงที่ทุกข์ที่ยาก ที่พิกลพิการอยู่ที่นี่ ถ้ามันรู้จริงของมันขึ้นมาจะ รื้อสัตว์ชนสัตว์ด้วยปัญญา ด้วยลิขสิทธิ์ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่เราไปศึกษามาเพื่อความลงใจว่าเราจะทำ เราจะมุ่งมั่น เราจะประพฤติปฏิบัติของเราให้ใจมันลงใจ แล้วให้มันทำจริงทำจังของมันขึ้นมา ศีลสมาธิ ปัญญา มันจะเป็นของเรา เป็นของเราเพราะมันเกิดจากใจที่พิการให้มันสมบูรณ์ขึ้นมา

ถ้ามันเป็นสัมมาสมาธิจิตใจจะสมบูรณ์ขึ้นมา แล้วพอมันสมบูรณ์ขึ้นมาะ มันสะท้อนใจ มันมีความสะท้อนใจ “ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นตถาคต” จิตมันสงบ “สุขอื่นใดเท่ากับจิตสงบไม่มี”

พุทฺโธ พุทฺธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานเราก็ไปหากัน พุทฺโธเป็นอย่างไ พุทฺโธเป็นอย่างไ

พอมันเป็นพุทฺโธ ชื่อกับตัวจริงมันไม่เหมือนกัน ชื่อมันส่วนชื่อ เวลาพุทฺโธ พุทฺโธมันกว้าง พุทฺโธจนเรียกขานชื่อตัวเองไม่ได้ เวลามันเป็น มันเรียกขานชื่อตัวมันเองไม่ได้ แต่ต้องคุ้มครองพระเจ้าให้ชื่อมันไว้ว่าพุทฺธะ แต่เวลาเราไปเจอจริงๆ เอ๊ะ! เอ๊ะ! มันขานชื่อตัวมันไม่ถูก แล้วมันมหัศจรรย์ขนาดไหน แล้วพอมันใช้ปัญญาไป เกิดภาวนามยปัญญาไป ปัญญาที่เป็นสังขารม ปัญญาที่เป็นมรรคขึ้นมา นี่! นี่! ถ้ามันจะมีปัญญามันมีปัญญาอย่างนี้ ปัญญาเอาตัวรอด

แล้วมันเอาตัวรอดได้ มันพิจารณาไป เวลามันสะท้อนใจนะ ธรรมสังเวช น้ำหูนํ้าตาไหลพรากๆ เลย คุณิ เราทุกข์เรายาก คนใกล้ชิดเราเสียชีวิตไป อู๋! ร้องห่มร้องไห้กัน กอดคอกัน นั่นละความทุกข์ทั้งนั้นแหละ แต่เวลามันธรรมสังเวช เวลามันจะไปร้องสิ่งที่มันเป็นฟอสซิลในหัวใจ คือกิเลสที่มันสะสมมาไม่รู้ก็ภพก็ชาติ พอมันไปสะท้อนอย่างนั้นนะ อู๋! น้ำหูนํ้าตามันสะท้อน สิ่งนี้เขาเรียกว่า “ธรรม” มันไม่ใช่ร้องไห้ด้วยความเสียใจ มันไม่ใช่สะท้อนใจด้วยความผูกพัน ความเจ็บช้ำน้ำใจ ความกระเสือกกระสน

นี่มันร้องไห้ บ้ายบาย ลากันที ลาแล้วเนาะ มันสะท้อนใจไง น้ำหูนํ้าตาไหลนะ พอกันที เอ็งอย่ามาปิดหูปิดตาถูเลยวะ พอกันทีๆ นี่มันสะท้อนใจอย่างนั้น ถ้าสะท้อนใจอย่างนี้ นี่น้ำตาที่ล้างภพล้างชาติ

กับน้ำตาที่ผูกภพผูกชาติไว้ ยิ่งน้ำตาไหลยิ่งมีความสะท้อนใจ ยิ่งน้ำตาไหลยิ่งเจ็บช้ำ ยิ่งน้ำตาไหลยิ่งจะไปแก้แค้นเขา ยิ่งน้ำตาไหลยิ่งจะไปเอาความประสบความสำเร็จ กับเวลาน้ำตาไหลนะ โบกมือลา โบกมือลา พอกันแล้ว พอๆ แล้วมันพอที่ไหนละ มันพอที่ไหนละ? มันพอในดวงใจนั้นใช่ไหม ปฏิสนธิจิต จิตนี้เวียนว่ายตายเกิดใช่ไหม แล้วถ้ามันรู้มันเห็นจริงของมัน มันจะเวียนว่ายตายเกิดใหม่ เพราะมันรู้มันเห็น เราจะเดินเข้าไปลุยกองไฟไหม เราไม่ใช่คนบ้า กองไฟใครจะลุยเข้าไป

แต่นี้มันไม่รู้ไม่เห็นกองไฟ เห็นไหม แผลงเม่ามันบินเข้ากองไฟ เห็นแผลงเม่าไหม โอ้อโฮ! มันสวยงาม โอ้อโฮ! ที่รีนเริง เข้าไปตายหมด บินเข้าไปตายหมด นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันไม่รู้ ก็บินเข้าไป ไม่รู้ก็แผลงเม่า เวียนวายตายเกิดก็แผลงเม่า มันไปของมัน มันต้องไปของมันอย่าง นั้นโดยสัญชาตญาณของมัน มันรู้ของมันอย่างนั้น มันเข้าใจอย่างนั้น มันต้องไปอย่างนั้น

แล้วถ้าเรามีมรรคญาณขึ้นมา มันรู้มันเห็นของมัน แล้วจะเข้าไปไหม เราจะบินเข้าไปไหม เราจากแผลงเม่ากลายเป็นคน มันพิการมันก็เป็นแผลงเม่า พอมันเป็นคนขึ้นมา มันสมบูรณ์ ขึ้นมามันก็เป็นคน เป็นคนขึ้นมา เราจะเข้าไปในกองไฟนั้นนะ

กองไฟนั้นเป็นพลังงาน กองไฟนั้นเขาเอาไว้ใช้ประโยชน์เพื่อความอบอุ่น เพื่อทำอาหาร เดี่ยวเราจะเอาหม้อข้าวไปตั้งบนนั้น เราจะได้ข้าวกินจากกองไฟนั้น นี่มันฉลาดขึ้นมา มันไม่บิน เข้าไปหรือ บินเข้าไปก็ตายหมด

ธรรม สัจธรรมที่เราแสวงหา แสวงหาอย่างนี้ เราทำเพื่อเรา องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธ เจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเป็นความจริงอันนั้น แล้วถ้าใครประพฤติปฏิบัติเป็นความจริงขึ้นมาแล้วอัน เดียวกัน อันเดียวกันๆ แต่ถ้ายังไม่อันเดียวกัน พูดปากเปียกปากแฉะ ปากเปียกปากแฉะ พูด ธรรมะปากเปียกปากแฉะ แต่พฤติกรรมมันไม่ใช่

ถ้าพฤติกรรมมันใช่ นะ ครูบาอาจารย์เราสิ หลวงปู่ขาวท่านมีวิหารธรรมเป็นเครื่องอยู่ ครูบาอาจารย์เราท่านมีวิหารธรรมเป็นเครื่องอยู่ จิตใจมันมีธรรม มีความสงบ มีความระงับ มัน ไม่ดิ้นรน มีความสุขกับความสงบ มีความสุขกับใจตัวเอง มีความสุขอยู่เนิ่นๆ อยู่เฉยๆ นี้มีวิหาร ธรรม

แต่พูดธรรมะปากเปียกปากแฉะ ดิ้นเหมือนกับหมาบ้า หมุนไปทั่วโลก อันนั้นเป็นธรรม หรือ อันนั้นมันเป็นบริษัทท้าว บริษัทท้าวเขาหาสตางค์ เที้ยรรอบโลก เที้ยรรอบโลก บริษัทท้าว ลด ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ถ้าไป ๑๐ คน แกรมคนหนึ่ง อย่างนั้นหรือ อย่างนั้นหรือมีคุณธรรม นั้นละ หมายี่เรื่อน หมายี่เรื่อนแสดงธรรมะ ไปเผยแผ่ธรรมะ นั้นละหมายี่เรื่อน

แต่คุณหลวงปู่เสาร์ คุณหลวงปู่มั่นอยู่ในป่าในเขา คุณหลวงปู่ขาวอยู่ในทางจงกรม หลวงตา ท่านไม่ไปหาใครทั้งสิ้น มีสิ่งใดเกิดขึ้น เข้าทางจงกรม ปรีกษาธรรม ธรรมมันสว่างไสวขึ้น ท่ามกลางหัวใจ ธรรมะจะบอก ธรรมะจะสอน ธรรมะจะกล่อมเกล้า

เราทำกระทำให้ ถ้าศึกษาธรรมๆ ให้มันใจ เราจะมีธรรมะกล่อมเกล้า เราจะมีวิหาร
ธรรม เราจะมีเครื่องอยู่ของเรา อยู่ดีๆ มีความสุข ไม่ต้องไปวิ่งหา ไป ๑๐ คน แถมคนหนึ่งนะ
จะไปเที่ยว ไปทัศนศึกษา นี่ไง หมายถึงเรียน แสดงธรรมนะ เผยแผ่ธรรมนะ

แต่ความจริง คุณครูบาอาจารย์เป็นตัวอย่าง หลวงปู่ขาวเดินจงกรมวันละ ๓ เส้น มีคุณธรรม
มีวิหารธรรม มีความสุขกับการเดินจงกรม มีความสุขกับการนั่งสมาธิภาวนา นี่หัวใจที่มีธรรมอยู่
นิ่งๆ มีความสุข เอวัง